

УДК 796.332:796.012.265.6+796.093.1(4)

Динаміка показників колективного контролю м'яча в матчі Україна-Румунія чемпіонату Європи з футболу-2024

Перевозник В. І., Перепелиця П. Є., Коваль С. С.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація

В сучасному футболі подолати ешелоновану оборону, створювати гольові моменти та забивати голи стає дедалі складніше. Виникає необхідність в нових сучасних методах тренування заснованих на тренерських ідеях та філософії, які допоможуть футболістам підвищити рівень тактичної майстерності та швидкості прийняття рішень. В зв'язку з цим, тренерами приділяється велика увага відпрацюванню групових та командних взаємодій гравців в завершальній стадії атаки. В умовах тренувального процесу такі взаємодії нагромаджуються в умовах обмеженого простору, за участі великої кількості гравців, це сприяє: підвищенню рівня індивідуальної технічної майстерності, швидкості мислення, інтенсивності пересування в ігровому просторі.

Мета. На основі педагогічних спостережень встановити показники колективного контролю м'яча збірних команд України і Румунії у матчі чемпіонату Європи з футболу-2024.

Матеріал і методи. Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, методи педагогічних спостережень. Реєстрація та порівняльний аналіз показників колективного контролю м'яча збірної команди України та Румунії проводилися за відеозаписом гри чемпіонату Європи-2024 з футболу в іграх групового раунду.

Результати. Проведено аналіз показників кількості передач, які відображають рівень командного контролю м'яча за шістьма 15-хвилинними часовими відрізками в іграх групового раунду збірної команди України на чемпіонаті Європи-2024 з футболу.

Висновки. На основі педагогічних спостережень отримані кількісні показники колективних атакуючих дій збірної команди України на стадії групового раунду Євро-2024, які були вищими ніж у збірній команді Румунії, але відрізнялися неефективністю тому що мали наступні особливості: колективні дії мали низький темп розвитку атаки; командна схема гри мала нерівномірний розподіл футболістів в середині ігрового простору; гравці виконували велику кількість зайвих індивідуальних техніко-тактичних дій (ведення, обведення) що значно сповільнювало колективні взаємодії; рідкісне застосування складних комбінацій у вигляді багатоходових атакуючих дій; низький темп виконання в ході атакуючих колективних дій коротких та середніх передач, внаслідок чого не забезпечувалось ефективне просування до воріт суперника з подальшим загостренням та нанесенням удару по воротах. Отже, на нашу думку, тривалий контроль м'яча може забезпечити команді успіх в матчі за умови усунення вищевказаних недоліків ведення колективних взаємодій в середині ігрового простору.

Ключові слова: педагогічні спостереження; техніко-тактичні дії; передачі м'яча; контроль м'яча; чемпіонат Європи-2024 з футболу; збірна команда України з футболу.

Abstract

Dynamics of indicators of collective ball control in the Ukraine-Romania match of the European Football Championship 2024

V. Perevoznyk, P. Perepelytsia, S. Koval

Championship. In modern football, breaking through layered defenses, creating goal-scoring opportunities, and converting them into goals is becoming increasingly difficult. This has created the need for new, modern training methods based on coaching ideas and philosophies that help players improve their tactical skills and decision-making speed. In this context, coaches pay great attention to developing group and team interactions among players during the final stage of attack. In the training process, such interactions are practiced in limited space and with a high number of players involved, which contributes to improving individual technical skills, speed of thinking, and movement intensity within the playing area.

Purpose. To analyze the technical and tactical actions (level of team ball possession) of the Ukrainian national team during the group stage of the UEFA Euro 2024 Championship.

Material and Methods. Research methods: theoretical analysis and synthesis of scientific and methodological literature, methods of pedagogical observation. The registration and comparative analysis of the indicators of collective ball control of the national teams of Ukraine and Romania were carried out using the video recording of the game of the European Football Championship 2024 in the group round games.

Results. The article analyses the indicators of the number of passes, which reflect the level of team control of the ball in six 15-minute time periods in the games of the group round of the national team of Ukraine at the European Football Championship 2024.

Conclusions. On the basis of pedagogical observations, the quantitative indicators of collective attacking actions of the national team of Ukraine at the stage of the group round of Euro-2024 were obtained, which were higher than those of the national team of Romania, but were ineffective because they had the following features: collective actions had a low rate of attack development; the team scheme of the game had an uneven distribution of players in the middle of the playing space; players performed a large number of unnecessary individual technical and tactical actions (driving, circling), which significantly slowed down collective interactions. Therefore, in our opinion, long-term ball control can ensure the team's success in the match, provided that the above shortcomings of collective interactions in the middle of the playing space are eliminated.

Keywords: pedagogical observations; technical and tactical actions; ball passing; ball control; UEFA European Football Championship 2024; Ukrainian national football team.

Вступ

В сучасному футболі подолати ешелоновану оборону, створювати гольові моменти та забивати голи стає дедалі складніше. Виникає необхідність в нових сучасних методах тренування заснованих на тренерських ідеях та філософії, які допоможуть футболістам підвищити рівень тактичної майстерності та швидкості прийняття рішень. В зв'язку з цим, тренерами приділяється велика увага відпрацюванню групових та командних взаємодій гравців в завершальній стадії атаки. В умовах тренувального процесу такі взаємодії награвляються в умовах обмеженого простору, за участі великої кількості гравців, це сприяє: підвищенню рівня індивідуальної технічної майстерності, швидкості мислення, інтенсивності пересування в ігровому просторі (Ткаченко, 2020; Перевозник et al., 2020).

Тактичний план на матч реалізується за допомогою організованих дій як окремих футболістів, так і груп гравців, що взаємодіють між собою під час матчу на різних ділянках поля. Ці групи гравців формуються в тренувальному процесі заздалегідь, утворюючи так звані «зв'язки» чи тактичні ланки в середині командної схеми гри. За допомогою подібних «зв'язок» виконуються різноманітні комбінації вже під час офіційного матчу що забезпечує мінімальну кількість технічного браку при виконанні передач м'яча. Успішність виконання комбінації залежить від рівня технічної підготовленості та ступеня взаєморозуміння між гравцями, що беруть участь у реалізації групових тактичних дій. Команди високої кваліфікації, як правило, застосовують не лише заздалегідь підготовлені групові тактичні комбінації, але й ефективно імпровізують на ігровому полі, вносячи в гру елемент несподіваності, що робить її більш видовищною та непередбачуваною (Дулібський, 2001; Осадець, 2002а; Пасевич, 2011).

Командна тактика гри в нападі передбачає чітку організацію колективних дій усіх членів команди, завдяки чому забезпечується успішний розвиток та завершення атаки. Найчастіше саме ступінь злагодженості атакуючих дій гравців усієї команди є пріоритетним фактором, що зумовлює рівень ефективності наступальної комбінаційної гри (Лисенчук, 2004; Пасевич, 2011; Харві, 2012).

Командна тактика гри в атаці може реалізовуватись за допомогою «позиційної» або «комбінаційної» атаки. Позиційна атака – це атака на ворота іншої команди, яка характеризується великою кількістю передач м'яча на половині поля суперника. Позиційна атака може бути довгою, при цьому м'яч може постійно змінювати своє місце розташування, опиняючись на флангах, у центрі поля або біля штрафного майданчика суперника. У позиційній

атаці можуть брати участь усі польові гравці команди, які переміщуються всередині своєї зони відповідальності відповідно до командної схеми розстановки та передають м'яч один одному, намагаючись відшукати слабкі місця в обороні суперника. Як правило, така атака закінчується ударом по воротам здалеку, або триває максимально довго і має на меті підійти до воріт суперника якомога ближче. Атака розвивається в повільному темпі і прискорюється лише в тому випадку, якщо оборона суперника припускається помилки (Осадець & Байдюк, 2021).

Комбінаційна атака реалізується з допомогою організованих дій груп гравців. Групи формуються безпосередньо під час взаємодії на різних ділянках ігрового поля, утворюючи так звані «групові зв'язки» чи тактичні ланки. За допомогою подібних ланок здійснюються різні комбінації. Однією з найефективніших вважають комбінацію «зміна місць» (взаємозамінність). Її здійснення ґрунтується на подоланні опору супротивника за рахунок переходу гравця зі своєї зони (лінії розташування) в зону (лінію розташування) партнера по команді. Такий перехід може бути виконаний тільки за умови, якщо партнер звільнить зону, яку він займає, перемістившись на іншу ділянку поля разом зі своїм «опікуном» (Осадець, 2002b; Пасевич, 2011; Харві, 2012).

Вибудовуючи подібні групові та командні атакуючі дії гравці можуть активно використовувати імпровізацію, індивідуальну майстерність та творче мислення. Але при цьому, тренеру необхідно донести гравцям спільну ідею, тобто навчити мислити в одному «напрямку» і тоді з урахуванням індивідуальних можливостей футболістів атакуючі дії стануть різноманітними та ефективнішими, гострішими та результативнішими (Пасевич, 2011; Лисенчук, 2004).

Спеціалісти футболу вважають, що для підвищення ефективності атакуючих дій необхідні:

1. Загальна тренерська ідея та її спільне розуміння гравцями всієї команди.
2. Тренувальний процес, що спрямований на реалізацію запланованого тренером тактичного плану в офіційному матчі.
3. Моделювання атакуючих дій гравців із прив'язкою до ігрового амплау.
4. Удосконалення взаєморозуміння між гравцями, однакового трактування і сприйняття ігрових ситуацій.
5. Контроль положення «поза грою» у всіх тренувальних вправах.

Для цього, у першу чергу, моделюються командні взаємодії в атаці із завершальним ударом по воротам, де

даються алгоритми (послідовність) дій із «прив'язкою» до своїх позицій. Це необхідно для того, щоб було спільне розуміння хто з гравців, з якої позиції, куди і коли має приєднатись до атакуючих дій.

Відпрацьовуються групові взаємодії, де більший акцент робиться на вдосконалення важливих деталей – відкривання в зону, взаємодія під час завершення атаки, в тих ситуаціях, з якими гравці найчастіше стикаються у грі.

Важливо також проводити індивідуальну роботу з гравцями, під час якої будуть вдосконалюватися технічні елементи гри з прив'язкою до позиції гравця. Наприклад, вдосконалення передач у необхідну зону з флангу, з центру поля і т.д. (Петренко & Кратінов, 2012; Осадець, & Байдюк, 2021).

Фахівці вказують про необхідність обов'язково враховувати, що ефективність здійснення швидкого нападу залежить, в основному, від наступних факторів:

- 1) від рівня фізичної підготовленості атакуючих гравців;
- 2) від ступеня технічної майстерності виконавців (швидкісної техніки володіння м'ячем);
- 3) від умінь гравців діяти організовано, тактично раціонально, швидко оцінювати ігрову ситуацію та здійснювати прийняті рішення.

На нашу думку, підвищення ефективності атакуючих дій, набуває особливого значення коли суперник концентрує великі сили по центру біля свого штрафного майданчика. В таких випадках необхідно використовувати передачі з флангу в зону між захисниками та воротарем, куди переміщуються гравці атакуючої ланки. Статистика нещодавнього чемпіонату Європи 2024 з футболу підтверджує, що практично кожна така передача закінчувалася голевим моментом чи голом. Ці дії також можна моделювати та удосконалювати у тренувальному процесі.

Отже, вся тренувальна робота має бути побудована під певну тренерську ідею, філософію. Спрямованість всього тренувального процесу має бути підпорядкована єдиній меті. Тобто, ця спрямованість повинна простежуватись у всіх ігрових вправах що застосовуються у тренувальному процесі.

Зв'язок роботи з важливими науковими програмами або практичними завданнями. Робота виконана згідно з ініціативною темою НДР у галузі фізичної культури та спорту Харківської державної академії фізичної культури на 2023-2028 рр. «Оптимізація навчально-тренувального процесу у футболі» номер держреєстрації 0123U105317.

Мета дослідження: на основі педагогічних спостережень встановити показники колективного контролю м'яча збірних команд України і Румунії у матчі чемпіонату Європи з футболу-2024.

Матеріал і методи

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, методи педагогічних спостережень.

На основі відео-запису матчів збірної команди України в іграх групового раунду на чемпіонаті Європи-2024 з футболу проводилася реєстрація передач м'яча. Застосовувалася методика визначення динаміки показників ко-

мандного контролю м'яча. Сутність цієї методики полягає в тому, що під час відео-аналізу матчів реєструвалася кількість передач м'яча, виконаних кожною командою до його втрати, тобто до перехоплення м'яча, або його втрати під час силового протистояння з суперником (рис. 1).

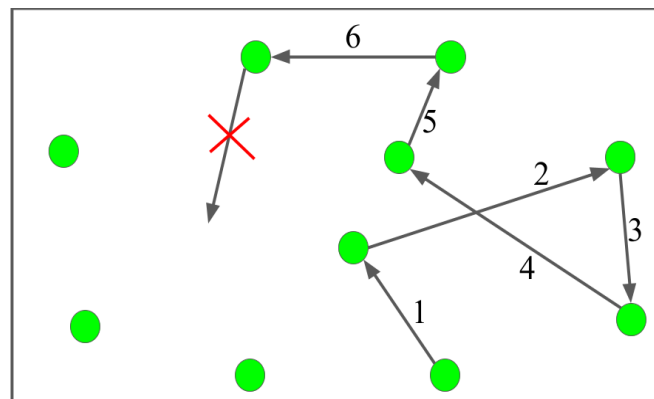

Рис. 1. Методика реєстрації командного контролю м'яча в середині командної схеми розташування гравців.

За допомогою цієї методики визначався контроль м'яча командою за 15-ти хвилинним відрізком матчу. В кожному 15-ти хвилинному відрізку визначався:

- «середній показник» виконаних передач кожною командою до його втрати;
- «загальна кількість» точних передач кожною командою до його втрати (таблиця 1).

Таблиця 1. Бланк реєстрації командного контролю м'яча в динаміці гри по 15-хвилинних відрізках

точні передачі м'яча					
1	2	2	3	27	2
1	5	9	2	8	12
2	3	3	1	4	16
8	10	2	3	2	3
11	2	2	14	4	13
9	16	13	7	12	4
3	2	5	8	7	6
1	16	5,1	1	1	4
4,5	19	36	4,8	8,1	9
36	8,3		39	65	7,6
	75				69
1-15 хв.	16-30 хв.	31-45 хв.	46-60 хв.	61-75 хв.	76-90 хв.
часові відрізки матчу					

середнє значення

сума

Результати дослідження та їх обговорення

Реєстрація командного контролю м'яча (точних передач) у грі між командами Румунії та України на стадії групового раунду чемпіонату Європи 2024, дала можливість дослідити динаміку середніх показників контролю м'яча в 15-хвилинних відрізках. Треба відмітити, що найвищий середній показник командного контролю м'яча в збірній команді України відзначався з 1 по 15 хвилини і дорівню-

вав 7,4 передачі. Одночасно з цим, менше всього команда України здійснювала контроль над м'ячем з 16 по 30 хвилину (3,9 передачі) (рис. 2).

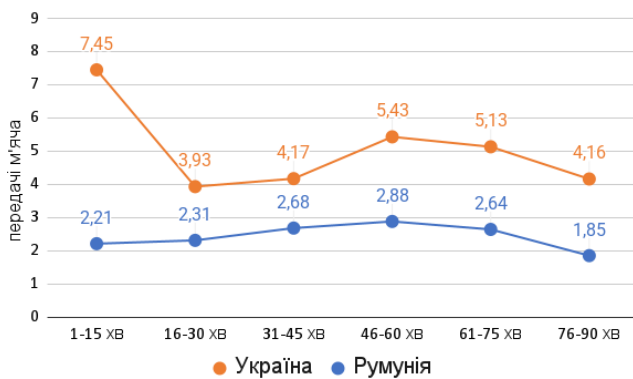

Рис. 2. Динаміка середніх показників командного контролю м'яча в матчі збірних команд Румунії та України

Проаналізувавши динаміку командного контролю м'яча збірної Румунії на протязі всього матчу, встановлено її середні показники, які не відрізнялися суттєвими коливаннями і дорівнювали від 1,8 до 2,2 передачі. Не дивлячись на те, що збірна команда України об'єктивно більшу кількість часу контролювала м'яч, все ж таки це суттєво не вплинуло на результат цієї зустрічі, вона закінчилась на користь збірної Румунії з рахунком 3:0.

Найвища кількість точно виконаних передач м'яча гравцями збірної команди України була зафіксована з 1 по 15 хв. – 142 передачі, збірна команда Румунії найвищий показник передач мала з 31-45 хв. (51 передача) (рис. 3).

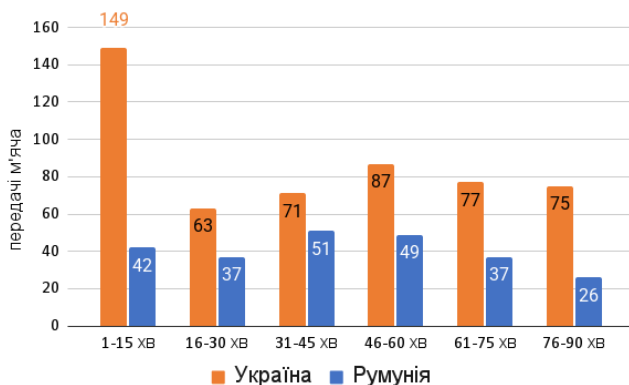

Рис. 3. Динаміка кількості точних передач в матчі збірних команд Румунії та України по 15 хвилинним відріzkам.

Найменшу кількість передач м'яча збірна України виконала з 16 по 30 хв – 63 передачі, а збірна Румунії з 76 по 90 хв. – 26 передач.

Якщо аналізувати зміни показників командного контролю м'яча збірною командою України з 31-90 хв., то вони суттєво не відрізняються (71-87 передачі). Про динаміку техніко-тактичних дій гравців збірної команди Румунії можна зазначити наступне: з 16-30 хв. та 61-75 нами було зафіксовано 37 передач, з 1-15 хв. – 42 передачі, з 46-60 хв. – 49 передач. Що свідчить про відносно не значний час контролю м'яча гравцями збірної Румунії.

При підрахунку суми точних передач м'яча за матч гравцями збірної України було зроблено 522 точні передачі, в той же час, загальна кількість точних передач м'яча збірної команди Румунії дорівнювала 242 передачі, але ця перевага в кількості точних передач не допомогла гравцям збірної України отримати позитивний результат в цьому матчі.

Незважаючи на велику перевагу збірної України над збірною Румунії у кількісних показниках атакуючих колективних дій, на наш погляд, вони були достатньо ефективними через відсутність у грі збірної України добре напрацьованої тактики «швидкого нападу». Цю тактику вважають найбільш ефективним способом організації та проведення атакуючих дій в сучасному футболі.

При використанні швидкого нападу гравці збірної команди України, на нашу думку, не дотримувались основних правил, які гарантують успіх, а саме:

- у початковій фазі атаки не здійснювався швидкий перехід від оборонної до атакуючої схеми розташування гравців. Це виражалося в несвоєчасному зайнятті гравцями збірної України, які брали участь в оборонних діях, своїх місць (зокрема на лінії атаки), а також недостатньо швидко виконання передач партнеру, що знаходиться попереду на вістрі атаки;

- у фазі розвитку атаки не здійснювалося досить швидкого «прориву» оборони суперників до того моменту, як суперник встигне організувати дії, спрямовані на нейтралізацію атаки. Так, після оволодіння м'ячем, гравці не застосовували швидкі передачі вперед, тому не досить швидко просуваються до воріт суперника, через що такі атаки досить часто не завершувалися ударом по воротах;

- у фазі завершення атаки гравцями збірної України не достатньо часто створювалися гольові ситуації із завершальним ударом по воротах. На нашу думку, це пов'язано з тим, що арсенал атакуючих групових та командних взаємодій збірної команди України в завершальній стадії атаки доволі обмежений.

Проте, набагато частіше гравці збірної команди України у матчі зі збірною Румунії використовували не «швидкий», а саме «поступовий напад», як основний спосіб організації атакуючих дій. На відміну від швидкого нападу, повільна атака розвивається поступово. Такий спосіб організації наступальних дій передбачає здійснення комбінацій за допомогою коротких та середніх передач, а також створює можливість збереження тривалого контролю над м'ячем.

Необхідно також зазначити, що в цьому матчі частина передач, що виконувалася гравцями збірної України поперек поля, особливо при «підключенні» до атаки гравців лінії захисту значно сповільнювала їх атакуючі дії. Таким чином, відносно тривалий час, що витрачався на розвиток атаки, дозволяв гравцям збірної Румунії, що знаходились в обороні, перегрупувати свої сили і надійно захистити найбільш небезпечні зони для взяття своїх воріт. Така організована оборона, у свою чергу, потребувала від атакуючих гравців збірної команди України виконання застосування серії комбінацій на обмеженому ігровому просторі. Тому, щоб подолати масовану оборону збірної команди Румунії у наступі необхідно було «включити» якомога більшу кіль-

кість гравців для створення чисельної переваги на окремій ділянці поля, однак цього не було зроблено.

Крім цього, збірній команди України часто не вистачало активного маневрування футболістів по всій довжині та ширині поля, що є обов'язковою умовою здійснення поступового нападу, це дозволяє збільшити плацдарм атаки, ускладнює схему її проведення та водночас значно ускладнює оборонні дії з боку супротивника.

На наш погляд, для підвищення якості атакуючих дій гравцям збірної України необхідно дотримуватися основних принципів організації швидкого нападу:

1. швидко виконувати передачу вперед, «відрізаючи» захисників супротивника і створюючи всі умови для того, щоб вони не встигли вчасно повернутись і прийняти участь у захисті своїх воріт;

2. здійснювати швидкісний маневр «прориву» центром, флангом активно використовуючи всю ширину ігрового поля. При цьому головне визначити найбільш оптимальні шляхи для виходу партнерів на ударні позиції;

3. для розвитку та завершення атаки слід застосовувати заздалегідь награні в тренувальному процесі групові комбінації, які потрібно виконувати на високій швидкості;

4. гравці передньої лінії повинні прагнути з максимальною швидкістю, рухаючись найкоротшим шляхом, займати ударну позицію та за першої можливості завдавати удару по воротах, чи створювати умови, сприятливі для взяття воріт. Крім того, до нападників висуваються вимоги ефективного володіння прийомами ведення силової боротьби за м'яч (у тому числі і в повітрі);

5. гравці середньої лінії та захисники зобов'язані активно «підключатися» до атаки. Швидко переміщуючись до штрафного майданчика суперників, півзахисники повинні підстраховувати партнерів по команді та у разі потреби організовувати другий ешелон наступу;

6. у команді необхідно мати кілька гравців, які здатні, в разі перехоплення м'яча, виконати першу довгу передачу із лінії оборони в лінію атаки. Партнери повинні до-

бре знати улюблені позиції своїх нападників для прийому м'яча, щоб із найменшою витратою часу спрямовувати їм м'яч. Саме у максимально швидкому переведенні м'яча на передній край атаки полягає раптовість командних атакуючих дій. Досить часто, першу довгу передачу виконує «диспетчер» команди. Він краще за інших здатний продовжити швидку атаку, оскільки швидше і точніше інших партнерів оцінює ігрову обстановку.

Висновки

На основі педагогічних спостережень отримані кількісні показники колективних атакуючих дій збірної команди України на стадії групового раунду Євро-2024, які були вищими ніж у збірній команді Румунії, але відрізнялися неефективністю тому що мали наступні особливості:

- колективні дії мали низький темп розвитку атаки;
- командна схема гри мала нерівномірний розподіл футболістів в середині ігрового простору;

- гравці виконували велику кількість зайвих індивідуальних техніко-тактичних дій (ведення, обведення) що значно сповільнювало колективні взаємодії;

- рідкісне застосування складних комбінацій у вигляді багатоходових атакуючих дій;

- низький темп виконання в ході атакуючих колективних дій коротких та середніх передач, внаслідок чого не забезпечувалось ефективне просування до воріт суперника з подальшим загостренням та нанесенням удару по воротах.

Отже, на нашу думку, тривалий контроль м'яча може забезпечити команді успіх в матчі за умови усунення вищевказаних недоліків ведення колективних взаємодій в середині ігрового простору.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Планується вести подальший відео-аналіз техніко-тактичних дій футболістів збірної команди України. Отримані дані дозволять дати об'єктивну оцінку діям футболістів під час матчу та вносити відповідні корективи в навчально-тренувальний процес.

Список літератури

- Дулібський, А.В. (2001). *Модельовання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу* (кандидатська дисертація). Львів.
- Лисенчук, Г.А. (2004). *Теоретико-методичні основи управління підготовкою футболістів* (докторська дисертація). Київ.
- Осадець, М.М. & Байдюк, М.Ю. (2021). *Основи тактичної підготовки у футболі: навч. посіб.* Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича.
- Осадець, М.М. (2002а). *Основи тренувального процесу у футболі : навч. посібник.* Чернівці : Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича.
- Осадець, М.М. (2002б). *Стратегія і тактика у футболі : метод. рекомендації.* Чернівці : «Рута».
- Пасевич, А.М., Григорович, О.С. & Кособуцький, Ю.Ф. (2011). *Футбол : навч.-метод. посіб.* Рівне : НУВГП.
- ПЕРЕВОЗНИК, В.І., МУЛИК, В.В. & ПАЄВСЬКИЙ, В.В. (2020). Показники техніко-тактичних дій (одноробства) команди «МЕТАЛІСТ-1925» у чемпіонаті України 2019 року. *Слобожанський науково-спортивний*

Reference

- Dulibskyi, A.V. (2001). *Modeljuvannja taktychnyh dij u procesi pidgotovky junac'kyh komand z futbolu* [Modeling of tactical actions in the process of training youth soccer teams] (kandydats'ka dysertacija). L'viv. [in Ukrainian].
- Lysenchuk, H.A. (2004). *Teoretyko-metodychni osnovy upravlinnya pidgotovkoyu futbolistiv* [Theoretical and methodological foundations of managing football player training] (doktors'ka dysertatsiya). Kyi'v. [in Ukrainian].
- Osadec', M.M. & Bajduj, M.Ju. (2021). *Osnovy taktychnoi' pidgotovky u futbolu* [Basics of tactical training in football]: navch. posib. Chernivci : Chernivec. nac. un-t im. Jurija Fed'kovycha. [in Ukrainian].
- Osadec', M.M. (2002a). *Osnovy trenuvall'noho procesu u futbolu* [Basics of the training process in football]: navch. posibnyk. Chernivci : Chernivec'kyj nacional'nyj un-t im. Ju. Fed'kovycha. [in Ukrainian].
- Osadec', M.M. (2002b). *Strategija i taktyka u futbolu* [Strategy and tactics in football]: metod.rekomendacij'. Chernivci : «Ruta». [in Ukrainian].
- Pasevych, A.M. & Hryhorovych O.S. & Kosobuts'kyi Y.F. (2011). *Futbol* [Football] : navch.-metod. posib. Rivne : NUVGP. [in Ukrainian].
- Pereviznyk, V.I., Mulyk, V.V. & Payevs'kyi, V.V. (2020). *Pokaznyky tekhniko-taktychnykh diy (odnorbstva) komandy «METALIST-1925» u chempionati Ukrayiny 2019 roku* [Indicators of technical and tactical actions (single combat) of the «METALIST-1925» team in the 2019 Ukrainian Championship]. *Slobozhans'kyi nauково-sportyvnyi visnyk*

вісник, 4(78), 24-29. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2020-4.004>

Перевозник, В.І. & Паєвський, В.В. (2021). Порівняльний аналіз техніко-тактичних дій (на прикладі відбору м'яча) команди Металіст-1925 у різних зонах футбольного поля в іграх чемпіонату України 2019. *Спортивні ігри*, 2(20), 64-71. <https://doi.org/10.15391/si.2021-2.06>

Перевозник, В.І. & Перцухов, А.О. (2022). Аналіз показників просування м'яча футболістами високої кваліфікації в умовах змагальної діяльності. *Спортивні ігри*, 3(25), 122-129. <https://doi.org/10.15391/si.2022-3.11>

Петренко, С.І. & Кратінов, В.А. (2012). Навчально-тренувальний процес підготовки юних футболістів : монографія. Донецьк : «Світ книги».

Ткаченко, С.М. (2020). Теорія і практика футболу в процесі підготовки тренера : монографія. Суми : Сум. держ. ун-т.

Харві, Г. (2012). Школа футболу : навч. посіб. Київ : «Країна мрій».

[Slobozhanskyi Herald of Science and Sport], no 4(78), 24-29. <https://doi.org/doi.org/10.15391/sns.v.2020-4.004> [in Ukrainian]

Pereviznyk, V.I. & Payevs'kyi, V.V. (2021). Porivnyal'nyy analiz tekhniko-taktychnykh diy (na prykladi vidboru m'yacha) komandy Metalist-1925 u riznykh zonakh futbol'noho polya v ihrakh chempionatu Ukrayiny 2019 [Comparative analysis of technical and tactical actions (using the example of ball selection) of the Metalist-1925 team in different zones of the football field in the games of the championship of Ukraine 2019]. *Sportyvni igr* [Sports games], no 2(20), 64-71. <https://doi.org/10.15391/si.2021-2.06> [in Ukrainian]

Pereviznyk, V.I. & Pertsukhov, A.O. (2022). Analiz pokaznykiv prosuvannya m'yacha futbolistamy vysokoyi kvalifikatsiyi v umovakh zmal'noyi diyal'nosti [Analysis of indicators of ball advancement by highly qualified football players in conditions of competitive activity]. *Sportyvni igr* [Sports games], no 3(25), 122-129. <https://doi.org/10.15391/si.2022-3.11> [in Ukrainian]

Petrenko, S.I. & Kratinov, V.A. (2012). *Navchal'no-trenaval'nyy proces pidgotovky junyh futbolistiv* [Educational and training process of training young football players]: monografija. Donec'k : «Svit knygy». [in Ukrainian].

Tkachenko, S.M. (2020). *Teorija i praktyka futbolu v procesi pidgotovky trenera* [Theory and practice of football in the process of training a coach]: monografija. Sumy : Sum. derzh. un-t. [in Ukrainian].

Harvi, G. (2012). *Shkola futbolu* [School of football]: navch. posib. Kyi'v : «Krai'na mriy». [in Ukrainian].

Додаткова інформація

Відомості про статтю:

Онлайн-версія доступна за посиланням:
<https://doi.org/10.15391/si.2025-3.02>

Конфлікт інтересів

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Джерела фінансування

Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Отримано: 27.03.2025; Прийнято: 23.04.2025

Опубліковано: 01.06.2025

Відомості про авторів

Перевозник Володимир Іванович:

к.фіз.вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочковська, 99, м. Харків, 61022, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-6798-1497>,
vperevoznik60@gmail.com

Перепелиця Павло Євгенович:

к. фіз. вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61022, Україна.

<https://orcid.org/0009-0003-7315-4369>,
pepp0435@gmail.com

Коваль Святослав Святославович:

к. фіз. вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочковська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-7140-6276>,
koval.s.s.79@gmail.com

Information about the Authors

Volodymyr Perevoznik:

Ph.D. in Physics. Ex., Associate Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: st. 99 Klochkivska Ave., c. Kharkiv, 61022, Ukraine.

Pavlo Perepelytsia:

Ph.D., associate professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: 99 Klochkivska St., Kharkiv, 61022, Ukraine.

Sviatoslav Koval:

Ph.D. in Physics. Ex., Associate Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: st. 99 Klochkovskaya Ave., c. Kharkiv, 61058, Ukraine.